

DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președinte completului, judecătorul	Svetlana Novac
Judecătorii	Tatiana Vieru, Iurie Bejenaru
	Galina Stratulat, Nicolae Clima

examinînd recursul declarat de către Societatea Orbilor din Moldova,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de către Spatari Raisa împotriva Societății Orbilor din Moldova cu privire la încasarea mijloacelor financiare necesare procurării spațiului locativ,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea Orbilor din Moldova, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Grigoriopol din 09 februarie 2012, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La data de 19 mai 2008, reclamanta Spatari Raisa s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Societății Orbilor din Moldova cu privire la instalarea în locuință sau încasarea mijloacelor financiare necesare procurării spațiului locativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, în anul 1992 a fost angajată în calitate de muncitoare la SRL „Lumintehnica”.

La data de 01 februarie 2003, după crearea de către conducerea întreprinderii a condițiilor insuportabile de muncă, a demisionat.

În toată această perioadă de peste 10 ani a locuit în odaia nr. 21 din imobilul de pe șos. Hîncești, 70/4, care se afla la balanța SRL „Lumintehnica”.

În anul 2003, SRL „Lumintehnica” s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere despre lipsirea reclamantei la spațiul locativ pe adresa nominalizată, însă prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 decembrie 2003,

menținută prin decizia Curții de Apel de Chișinău din 09 martie 2004, acțiunea SRL „Lumintehnica” a fost respinsă.

La adresările către pîrîtă, în vederea instalării în odaia nominalizată, a primit răspuns că, căminul din șos. Hîncești, 70/4, mun. Chișinău, unde se afla odaia ocupată de reclamantă, se reprofilează în bloc de locuit cu apartamente amenajate, iar soluționarea problemei reclamantei, va avea loc la momentul finisării lucrărilor de reconstrucție, adică la începutul anului 2008.

Reconstrucția imobilului s-a finisat, iar ea nu a fost instalată de către pîrîtă în odaie, reclamanta, fiind nevoită să locuiască la gazdă.

Reclamanta Spatari Raisa a solicitat obligarea pîrîtei privind instalarea reclamantei în locuință sau încasarea mijloacelor financiare necesare procurării spațiului locativ.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 august 2008 acțiunea a fost admisă integral. S-a dispus instalarea reclamantei Spatari Raisa și Nataliei Strungaru în odaia nr. 21, spațiul locativ cu 21 m² din căminul SRL „Lumintehnica” de pe șos. Hîncești, 70/4, mun. Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2008 a fost admis apelul declarat de către SRL „Lumintehnica”, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 august 2008, cu remiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2010 acțiunea a fost admisă. S-a obligat Direcția Centrală a Societății Orbilor din Moldova s-o instaleze pe reclamanta Spatari Raisa în odaia nr. 21, cu suprafața de 21 m² sau în alt spațiu locativ liber situat în mun. Chișinău, șos. Hîncești, 70/4.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2011 a fost admis apelul declarat de Societatea Orbilor din Moldova, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 iulie 2010, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La data de 18 ianuarie 2012, reclamanta Spatari Raisa și-a concretizat cerințele, astfel, solicitînd în definitiv încasarea din contul pîrîtei Societatea Orbilor din Moldova a sumei de 15000 euro cu titlu de mijloace financiare necesare procurării unui spațiu locativ echivalent.

Prin hotărîrea Judecătoriei Grigoriopol din 09 februarie 2012 acțiunea a fost admisă. S-a încasat din contul Societății Orbilor din Moldova în beneficiul Raisei Spatari a sumei de 15000 euro. S-a încasat de la Societatea Orbilor din Moldova în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 7380 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2013 a fost respins apelul declarat de Societatea Orbilor din Moldova, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Grigoriopol din 09 februarie 2012.

În dezacord cu hotărîrea primei instanțe, Societatea Orbilor din Moldova, la data de 28 iunie 2013, în termen legal a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea amplă a recursului, recurenta Societatea Orbilor din Moldova a indicat în esență că, la emiterea actelor de dispoziție, instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat normele de drept procedural, precum și cele de drept material, manifestată prin interpretarea eronată a legii.

În acest context, a indicat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dat aprecierea corespunzătoare probelor, anexate la materialele dosarului, care confirmă faptul că, pe adresa șos. Hîncești, 70/4, mun. Chișinău nu mai există căminul IIP „Lumintehnica”, ci este amplasat un bloc locativ, în care domiciliază proprietarii, ce au achitat costul acestor apartamente.

Totodată, instanțele de judecată au ignorat faptul că, intimata Spatari Raisa a demisionat din proprie inițiativă de la întreprinderea de instruire și producere „Lumintehnica” a Societății Orbilor din Moldova și în conformitate cu prevederile pct. 3 art. 30 al Regulamentului cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit, nr. 405 din 25 noiembrie 1987 a fost exclusă din lista persoanelor pentru îmbunătățirea condițiilor de trai – în legătură cu întreruperea relațiilor de muncă cu întreprinderea.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii, pentru considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

În ședința judecătorească s-a constatat că, prin acțiunea intentată, intimata Spatari Raisa a solicitat încasarea din contul recurenteii Societatea Orbilor din Moldova a sumei de 15000 euro cu titlu de mijloace financiare necesare procurării unui spațiu locativ echivalent.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii integrale a acțiunii.

Pentru a emite soluția enunțată, instanța de fond a reținut că, intimata Spatari Raisa a locuit în odaia nr. 21, cu suprafața de 21 m² din căminul situat în mun. Chișinău, șos. Hîncești, 70/4 o perioadă mai mare de 10 ani, nu dispune de alt spațiu locativ, precum și faptul că, recurenta Societatea Orbilor din Moldova a înstrăinat spațiul locativ în litigiu.

Drept urmare, în temeiul art.art. 110, 113 din Codul cu privire la locuințe, prima instanță a conchis în favoarea încasării în folosul intimatei Spatari Raisa din contul recurenteii Societatea Orbilor din Moldova a sumei de 15000 euro pentru procurarea spațiului locativ echivalent celui de care a fost depusată intimata.

Aceeași soluție a fost reținută și de către instanța de apel.

Verificînd legalitatea și temeinicia deciziei contestate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată și eronată soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la admiterea integrală a acțiunii, contrară normelor de drept material și cumulului de dovezi anexate la materialele pricinii.

După cum s-a stabilit din materialele pricinii, intimata Spatari Raisa a fost angajată în cadrul SRL „Lumintehnica” în perioada anilor 1992 – 2003, fapt confirmat prin copia carnetului de muncă, (f.d.12-18).

Din explicațiile părților la proces rezultă cu certitudine că, în perioada activității în cadrul SRL „Lumintehnica”, intimata Spatari Raisa a locuit în căminul întreprinderii, amplasat în mun. Chișinău, șos. Hîncești, 70/4.

Prin hotărîrea Prezidiului Direcției Generale a Societății Orbilor din Moldova nr. 23/2.1 din 18 august 1998 s-a decis comandarea proiectului de reprofilare al căminului în litigiu în bloc de locuit cu apartamente amenajate, precum și întocmirea listei beneficiarilor la apartamente, avînd ca bază lista lucrătorilor ce au necesitatea îmbunătățirii condițiilor de trai, (f.d.101).

Prin hotărîrea Plenarei Direcției Generale a Societății Orbilor din Moldova nr. 13/2 din 20 iulie 2004 s-a hotărît de a atrage mijloace financiare de la viitorii beneficiari de apartamente în baza contractelor investiționale, (f.d.102-104).

Din extrasul procesului-verbal nr. 32 din 12 mai 2006 a ședinței colective a administrației, Comitetului Sindical al Organizației Primare IIP „Lumintehnica” reiese că, intimata Spatari Raisa nu a fost inclusă în lista persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai, (f.d.105-106).

În privința apartamentului litigios nr. 21 a fost încheiat contractul investițional nr. 15 din 03 septembrie 2004 între Societatea Orbilor din Moldova și Raiu Mariana, (f.d.107-108).

Conform prevederilor art. 30 din Codul cu privire la locuințe, evidența cetățenilor, care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit și care lucrează la întreprinderi, în instituții, organizații, ce au un fond de locuințe și construiesc locuințe sau participă prin cote la construcția de locuințe, se ține la locul de muncă, iar la dorința lor – și la locul de trai. La fel ca și dîșii sînt luați la evidență cetățenii, care nu mai lucrează la aceste întreprinderi, instituții, organizații în legătură cu ieșirea la pensie.

Iar, conform prevederilor art. 34 din Codul cu privire la locuințe, luarea la evidență a cetățenilor, care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, la locul de trai se efectuează printr-o hotărîre a comitetului executiv al Sovietului raional, orășenesc, raional din oraș, de orășel, sătesc de deputați ai norodului, iar la locul de muncă – printr-o hotărîre comună a administrației și a comitetului sindical ale întreprinderii, instituției, organizației.

Cetățeanului, luat la evidența celor ce au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, i se aduce la cunoștință despre aceasta în scris de către organul, care l-a luat la evidență.

Listele cetățenilor, luați la evidența celor ce au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, se aduc la cunoștința tuturor și urmează să fie precizate în mod periodic.

În temeiul pct. 33 din Regulamentul cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în R.S.S. Moldovenească, aprobat prin Hotărîrea Sovietului Miniștrilor al R.S.S. Moldovenești nr. 405 din 25 noiembrie 1987, încăperile de locuit li se acordă cetățenilor potrivit ordinii de succesiune, stabilite în liste, ținîndu-se seama de timpul luării la evidență și punerii la rînd și în dependență de mărimea spațiului locativ, dat în exploatare și eliberat în centrul populat respectiv.

Privitor la includerea cetățeanului în rîndul pentru primirea spațiului locativ se face o mențiune în registrul de evidență a cetățenilor, care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit.

În contextul celor expuse și în temeiul normelor citate mai sus, colegiul consideră eronată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare privind temeinicia solicitării intimatei Spatari Raisa referitor la încasarea din contul Societății Orbilor din Moldova a sumei de 15000 euro pentru procurarea spațiului locativ echivalent celui de care a fost depozitată intima.

Or, la materialele dosarului nu au fost prezentate probe veridice, care ar confirma faptul luării la evidență a intimatei Spatari Raisa, ca fiind persoană care are nevoie de îmbunătățirea condițiilor de trai.

Mai mult decît atît, intimata Spatari Raisa nu a fost lipsită de dreptul de a beneficia de locuință în temeiul hotărîrii Plenarei Direcției Generale a Societății Orbilor din Moldova nr. 13/2 din 20 iulie 2004, prin încheierea unui contract investițional privind construcția spațiului locativ.

Totodată, intimata Spatari Raisa poate solicita executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2004, adoptată în pricina civilă la acțiunea Întreprinderii de Instruire și Producție „Lumintehnica” SRL împotriva Raisei Spatari și Nataliei Strungaru privind pierderea dreptului la spațiul locativ.

Respectiv, acțiunea intimatei Spatari Raisa privind încasarea sumei de 15000 euro pentru procurarea spațiului locativ este neîntemeiată.

Prin urmare se reține a fi întemeiat recursul declarat de către Societatea Orbilor din Moldova, iar decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe urmează a fi casate integral, cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.

Față de cele ce preced și fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Societatea Orbilor din Moldova, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și a emite o nouă hotărîre, prin care a respinge acțiunea formulată de către Spatari Raisa împotriva Societății Orbilor din Moldova cu

privire la încasarea mijloacelor financiare necesare procurării spațiului locativ, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea Orbilor din Moldova.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Grigoriopol din 09 februarie 2012 și se emite o nouă hotărîre, prin care:

Se respinge acțiunea formulată de către Spatari Raisa împotriva Societății Orbilor din Moldova cu privire la încasarea mijloacelor financiare necesare procurării spațiului locativ, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Nicolae Clima